

پروژه زبانهای برنامهنویسی معرفی زبان سی

> :ارائه دهندگان امیرحسین فتحی حسین شائمی

:تاريخ 20/09/1402

فهرست

۴	۱. مقدمه
۵	عدم قابليت حمل:
۶	ناکارآمدی در زبان اسمبلی:
۶	عدم استانداردسازی زبان:
9	پیچیدگی برنامه نویسی سیستم:
Υ	نیاز به اجرای کارآمد کد:
Υ	تقاضا برای زبان جهانی برای یونیکس:
٨	۲. ارزیابی زبان C
١۵	٣. كامپايلرها٣.
١۵	:GCC (مجموعه كامپايلر گنو)
18	Clang:
18	Microsoft Visual C++:
18	کامپایلر :C Intel (ICC): کامپایلر
١٧	TinyCC (TCC):
١٧	پلس سی (Pelles C):
١٨	٢. نحو و معناشناسي
۲۸	توابع لامبدا:
٢٨	توابع بازگشتی:
٢٨	نگاشت/فیلتر کردن:
۲۹	ارزیابی تنبل
٢٩	عملكرد:
٣٣	ارزیابی تنبل
۴٠	پیوند و کتابخانهها
۴١	استراکت ها :
f7	حافظه:
f7	پلی مورفیسم(چندشکلی):
	كپسوله سازى
ff	سازندگان (Constructors)
۴۵	وراثت (Inheritance)
fa	overloading :
۴۶	انتزاع و رابط ها
	ف اَ بندها

۴٩	تردها (نخ ها)	
۵٠	همگام سازی Primitives	
۵۴	برنامه نویسی شی گرا	
۵۴	برنامه نویسی تابعی	
۵۵	الگوريتم های پياده شده	١.
çç	• de .	/

1. مقدمه

زبان برنامه نویسی C، در سال ۱۹۷۲ توسط فردی به نام Dennis Ritchie در سیستم عامل های UNIX توسعه داده شد. هدف کلیدی طراحی زبانی بود که برای برنامه نویسی سیستمی مناسب باشد زبانی که دسترسی به حافظه سطح پایین را فراهم کند و در عین حال مستقل از ماشین، انعطاف پذیر و کارآمد باشد. این زبان به عنوان جانشین زبان برنامه نویسی C در نظر گرفته شده بود و هدف آن بهبود آن با پشتیبانی از متغیرهای محدوده محلی، توسعه پذیری نوع داده و کامپایل آسان تر با استفاده از یک کد میانی قابل حمل برای چندین هدف ماشین بود. زبان C یک زبان دستوری رویه ای می باشد.

در سالهای نوپای محاسبات، چشمانداز، مملو از زبانهایی بود که انتزاعات سطح بالا یا کنترل سطح پایین را ارائه می کردند، اما به ندرت هر دو را ارائه می کردند. هدف C این بود که این شکاف را پر کند و زبان برنامه نویسی را ارائه دهد که بتواند بهترین های هر دو دنیا را به طور یکپارچه ترکیب کند. دنیس ریچی و همکارانش به دنبال ایجاد ابزاری بودند که برنامهنویسان را قادر میسازد تا پیچیدگیهای برنامهنویسی در سطح سیستم را بدون به خطر انداختن وضوح و بیان مورد نیاز برای توسعه نرمافزار هدایت کنند. منشأ C به طور پیچیده در پروژه یونیکس بافته شده است، جایی که این زبان هدف اولیه خود را پیدا کرد. یونیکس، یک تلاش بلندپروازانه در آزمایشگاههای بل، به زبان برنامهنویسی نیاز داشت که بتواند کارایی، سادگی و توانایی دستکاری منابع سیستم را در سطح پایین ارائه دهد. C با این هدف خاص ساخته شد تا به عنوان سنگ بنای زبانی برای ساخت سیستم عامل یونیکس عمل کند. نحو و ویژگی های آن برای پاسخگویی عنوان سنگ بنای زبانی هری موجود مشابه نبود.

به طور گسترده ای برای سیستم عامل ها و نرم افزارهای سیستمی استفاده می شود که در آن برنامه ${
m C}$

نویسی سیستم های کارآمد نزدیک به سخت افزار و حافظه مورد نیاز است. همچنان برای سیستمهای جاسازی شده، درایورهای دستگاه، کامپایلرها، سیستمهای پایگاه داده، ارتباطات شبکه، مترجمان زبان و کامپایلرها استفاده می شود، و همچنین به عنوان یک زبان آموزشی رایج در برنامههای علوم کامپیوتر است. انعطاف پذیری C به انواعی مانند C++ و Objective-C اجازه می دهد تا در برنامههای کاربردی و برنامهنویسی شی گرا بر روی آن بنا شوند.

مقایسه با زبانهای مشابه:

نحو و معنای C از زبانهای قبلی C او C مشتق شده است. در مقایسه با زبانهای مشابه، قابلیت حمل و نقل را بدون زمانهای اجرا سربار قابل توجه به دست آورد. برخلاف زبانهای اسمبلی، C انتزاعات سطح بالایی مانند انواع دادههای پیچیده و عملگرهای ساخته شده برای برنامهنویسی سیستمها را ارائه می کند. برخلاف C ای Fortran انعطاف پذیرتر، توسعه پذیرتر، مدولار است و دسترسی مستقیم سخت افزاری را فراهم می کند. از نظر قابلیت اطمینان، C برای بررسیهای ایمنی داخلی محدود مورد انتقاد قرار می گیرد که مسئولیت برنامهنویس را افزایش می دهد اما کد سیستم را با کارایی بالاتر می دهد. معاوضه هایی مانند این به همراه کارایی و در دسترس بودن گسترده کامپایلرها، C را به یکی از پر کاربردترین زبان های رویه ای تبدیل کرده است.

زبان برنامه نویسی C برای رسیدگی به چندین مشکل و چالش کلیدی موجود در چشم انداز برنامه نویسی زمان خود طراحی شده است. در اینجا برخی از مسائل اولیه ای که C قصد داشت آنها را حل کند آورده شده است:

عدم قابلت حمل:

- مشكل:
- بسیاری از زبانهای برنامهنویسی موجود نزدیک به معماریهای سختافزاری خاص مرتبط بودند، و
   نوشتن کدهایی که به راحتی می توانستند بر روی ماشینهای مختلف اجرا شوند، چالش برانگیز بود.

o اه حل C

سطحی از انتزاع را معرفی کرد که امکان حمل بیشتر را فراهم می کرد. استفاده از یک کامپایلر و C مفهوم ماشین مجازی (از طریق استفاده از کتابخانه استاندارد C و بعداً کتابخانه الگوی استاندارد C باعث شد تا برنامه های C بر روی پلتفرم های مختلف بدون تغییر کامپایل و اجرا شوند.

- ناکار آمدی در زبان اسمبلی:

- مشکل: زبانهای اسمبلی، در حالی که قدرتمند بودند، مختص پلتفرم بودند و اغلب به دانش پیچیدهای از
   سختافزار اساسی نیاز داشتند. نوشتن برنامه های پیچیده در اسمبلی زمان بر و مستعد خطا بود.
  - ۰ راه حل C: C یک انتزاع سطح بالاتر را ارائه می کند در حالی که کنترل سطح پایین را حفظ می کند. این تعادل بین بیان زبان های سطح بالا و کنترل دقیق اسمبلی ایجاد کرد و آن را برای کارهای برنامه نویسی در سطح سیستم کارآمدتر کرد.

عدم استانداردسازی زبان:

- ۰ مشکل: بسیاری از زبانهای برنامهنویسی فاقد مشخصات استاندارد بودند، که منجر به تغییرات در
   پیادهسازی و مانع از انتقال کد میشود.
- ور این ANSI C مامل ایجاد یک مشخصات رسمی، استاندارد Δ ANSI C در سال ۱۹۸۹ بود. این استانداردسازی ثبات را در بین پیاده سازی ها تضمین می کرد و محیط برنامه نویسی یکنواخت تر و قابل پیش بینی را تقویت می کرد.

يچيدگي برنامه نويسي سيستم:

- مشکل: نوشتن نرمافزاری که با سختافزار تعامل نزدیک دارد، مانند سیستمعاملها یا درایورهای دستگاه،
   به تعادلی بین انتزاع و کنترل نیاز دارد که توسط زبانهای موجود به خوبی پشتیبانی نمیشود.
- راه حل C: C به طور خاص برای رسیدگی به چالش های برنامه نویسی در سطح سیستم طراحی شده است. این ویژگی هایی مانند اشاره گرها و دستکاری مستقیم حافظه را ارائه می دهد که به برنامه نویسان اجازه می دهد تا به طور موثر با منابع سخت افزاری تعامل داشته باشند.

نیاز به اجرای کار آمد کد:

- ت مشکل: زبان های برنامه نویسی سطح بالا اولیه اغلب کدهایی تولید می کردند که کارایی کمتری نسبت به کد اسمبلی دست ساز داشتند.
- $^{\circ}$ راه حل $^{\circ}$: طراحی $^{\circ}$ بر تولید کد ماشین کارآمد تاکید داشت. این باعث شد آن را برای طیف گسترده ای از برنامه ها، از سیستم های تعبیه شده کوچک با منابع محدود گرفته تا محیط های محاسباتی در مقیاس بزرگ، مناسب کند.

تقاضا برای زبان جهانی برای یونیکس:

- مشکل: توسعه سیستم عامل یونیکس به زبانی نیاز داشت که بتواند کنترل سطح پایین سیستم را فراهم کند و از اجرای طیف وسیعی از ابزارها پشتیبانی کند.
- و راه حل C: زبان C به زبان منتخب برای توسعه یونیکس تبدیل شد و امکان ایجاد یک سیستم عامل قابل حمل و کارآمد را فراهم کرد. این همکاری بین C و C نقش مهمی در پذیرش گسترده این زبان ایفا کرد.
- و با پرداختن به این چالش ها، زبان برنامه نویسی C نقشی اساسی در شکل دهی مجدد چشم انداز برنامه نویسی ایفا کرد، زمینه را برای زبان های بعدی فراهم کرد و بر رویکرد توسعه دهندگان به توسعه نرم افزار C تأثیر گذاشت.

۲. ارزیابی زبان C

ارزیابی زبان برنامه نویسی C در مقایسه با سایر زبان های برنامه نویسی شامل در نظر گرفتن جنبه های مختلفی مانند عملکرد، قابلیت حمل، سهولت استفاده، تطبیق پذیری و حوزه های خاصی است که هر زبان در آن برتری دارد. در اینجا یک ارزیابی مقایسه ای از C در برابر برخی معیارهای کلیدی آورده شده است:

° کارایی:

- C: C که به دلیل عملکرد بالای خود مشهور است، امکان کنترل دقیق بر منابع سیستم را فراهم می کند که در نتیجه کدهایی کارآمد و سریع اجرا می شود. عدم وجود مدیریت خودکار حافظه، مانند جمع آوری زباله، به برنامه نویسان کنترل مستقیم بر تخصیص و تخصیص حافظه می دهد.
  - مقایسه: C اغلب از نظر سرعت اجرای خام از زبانهای سطح بالاتر بهتر عمل می کند و آن را به یک انتخاب ترجیحی برای برنامهنویسی سیستمها و برنامههای کاربردی حیاتی تبدیل می کند.
    - قابلیت حمل:
- و نقل طراحی شده است که به برنامه ها اجازه می دهد به راحتی با C: C معماری های سخت افزاری مختلف سازگار شوند. با این حال، فقدان کتابخانه های استاندارد شده برای عملکردهای خاص می تواند بر قابلیت حمل در سیستم های مختلف تأثیر بگذارد.
- $^{\circ}$ مقایسه: در حالی که $^{\circ}$ قابلیت حمل را ترویج می کند، زبان هایی مانند جاوا و پایتون اغلب سطح بالاتری از انتزاع و استقلال پلت فرم را از طریق ویژگی هایی مانند ماشین های مجازی و کتابخانه های استاندارد شده ارائه می دهند.

- راحتی در استفاده:
- $^{\circ}$ زبان $^{\circ}$ که به دلیل سادگی و نحو ساده اش شناخته شده است، در مقایسه با زبان های سطح پایین مانند اسمبلی نسبتاً آسان است. با این حال، مدیریت حافظه دستی و دستکاری اشاره گر صریح می تواند پیچیدگی هایی را برای مبتدیان ایجاد کند.
- مقایسه: زبانهای سطح بالاتر مانند پایتون یا جاوا اسکریپت انتزاع بیشتری را ارائه می کنند و اغلب به کد
   دیگ بخار کمتری نیاز دارند، که باعث میشود برای مبتدیان در دسترس تر باشند.
  - تطبیق پذیری:
  - $\circ$ ج: تطبیق پذیری C در کاربردهای آن در طیف وسیعی از دامنه ها، از سیستم های جاسازی شده و در ایورهای دستگاه گرفته تا سیستم عامل ها و محاسبات با کارایی بالا، مشهود است.
  - مقایسه: در حالی که زبان C همه کاره است، زبان هایی مانند پایتون به دلیل انتزاعات سطح بالاتر و کتابخانه های گسترده در حوزه هایی مانند توسعه وب و علم داده برتری دارند.
    - مديريت حافظه:
- © C: C امکان مدیریت دستی حافظه را از طریق اشاره گرها فراهم می کند و کنترل صریح بر تخصیص و تخصیص حافظه را فراهم می کند. در حالی که این به انعطاف پذیری می دهد، همچنین احتمال خطاهای مرتبط با حافظه را نیز معرفی می کند.
- مقایسه: زبانهایی مانند جاوا و سی شارپ مدیریت خودکار حافظه را از طریق جمعآوری زبالهها ارائه می کنند که خطر نشت حافظه و خطاهای بخش بندی را کاهش می دهد، اما به قیمت هزینههای سربار زمان اجرا.

- · جامعه و اکوسیستم:
- $^{\circ}$ زبان برنامه نویسی $^{\circ}$ دارای یک جامعه بالغ و تثبیت شده است، با اکوسیستم وسیعی از کتابخانه ها و ابزار. با این حال، در دسترس بودن بسته های شخص ثالث ممکن است به اندازه برخی از زبان های مدرن تر نباشد.
  - مقایسه: زبانهایی مانند پایتون و جاوا اسکریپت دارای جوامع پر رونق و اکوسیستمهای گسترده، با
     کتابخانهها و چارچوبهای گسترده هستند که طیف گستردهای از برنامهها را پوشش میدهند.
    - امنیت:
  - $^{\circ}$ دستکاری مستقیم حافظه و اشاره گرها در $^{\circ}$ می تواند چالش های امنیتی مانند سرریز بافر را در صورت عدم دقت به همراه داشته باشد. آسیب پذیری های امنیتی در برنامه های $^{\circ}$ می تواند عواقب شدیدی داشته باشد.
  - مقایسه: زبانهای ایمن برای حافظه مانند جاوا یا Rust ویژگیهایی را ارائه میکنند که خطر مشکلات
     امنیتی رایج مرتبط با مدیریت دستی حافظه را کاهش میدهند.

زبان برنامه نویسی C با چندین ویژگی کلیدی متمایز می شود که آن را از سایر زبان های برنامه نویسی متمایز می کند. این ویژگی ها به تطبیق پذیری، عملکرد و پذیرش گسترده C در حوزه های مختلف کمک می کند. در اینجا برخی از ویژگی های خاص که زبان C را از سایر زبان ها متمایز می کند آورده شده است.

- كنترل سطح پايين:
- تمایز: C دسترسی مستقیم به حافظه را از طریق نشانگرها فراهم می کند و امکان کنترل دقیق بر منابع سیستم را فراهم می کند. این کنترل سطح پایین برای کارهایی مانند برنامه نویسی سیستم ها و توسعه سیستم عامل ها، که در آن دستکاری مستقیم سخت افزار ضروری است، بسیار مهم است.

- $^{\circ}$ تأثیر: در حالی که این ویژگی به $^{\circ}$ مزیت قدرتمندی از نظر کارایی و انعطافپذیری می دهد، همچنین از توسعه دهندگان می خواهد که حافظه را به طور صریح مدیریت کنند و در صورت عدم دقت، احتمال خطا را افزایش دهند.
  - اجرای کارآمد و سریع:
- $^{\circ}$ تمایز: $^{\circ}$ به دلیل کارایی و اجرای سریع آن مشهور است. این زبان برای تولید کد ماشین فشرده و بهینه طراحی شده است که آن را برای برنامههای کاربردی و محیطهای حیاتی با محدودیت منابع مناسب میسازد.
  - $^{\circ}$ تأثیر: توانایی تولید کد بسیار کارآمد، $^{\circ}$ را به عنوان یک انتخاب ارجح برای برنامه نویسی سیستم ها، سیستم های جاسازی شده و برنامه هایی که حداکثر کارایی را می طلبند، قرار داده است.
    - محاسبات اشاره گر:
- $^{\circ}$ تمایز: $^{\circ}$ اجازه می دهد تا محاسبات اشاره گر، امکان دستکاری مستقیم آدرس های حافظه را فراهم کند. این ویژگی برای کارهایی مانند دستکاری آرایه، مدیریت رشته ها و تخصیص حافظه پویا بسیار مهم است.
- تاثیر: در حالی که محاسبات اشاره گر انعطاف پذیری و کارایی را فراهم می کند، نیاز به درک دقیق
   مدیریت حافظه برای جلوگیری از مشکلات احتمالی مانند سرریز شدن بافر و خطاهای تقسیم بندی دارد.
  - نحو ساده و رسا:
- تمایز: C یک نحو ساده و گویا دارد که بر خوانایی و سهولت درک تأکید دارد. این زبان از انتزاع غیر ضروری جلوگیری می کند، آن را در دسترس توسعه دهندگان قرار می دهد و ترجمه مستقیم مفاهیم را به کد تسهیل می کند.
- $^{\circ}$ تأثیر: سادگی نحو $^{\circ}$ به پذیرش گسترده و سهولت یادگیری آن کمک کرده است، به ویژه برای کسانی که برای اولین بار از زبان هایی مانند اسمبلی یا یادگیری برنامه نویسی در حال گذار هستند.
  - دستورالعمل های پیش پردازنده:

- تمایز: C شامل یک پیش پردازنده است که اجازه می دهد تا از دستورالعمل ها برای دستکاری کد منبع قبل از کامپایل استفاده شود. این ویژگی کارهایی مانند تعاریف ماکرو، گنجاندن فایل و کامپایل شرطی را فعال می کند.
  - تأثیر: پیش پردازنده ماژولار بودن کد را افزایش می دهد و ایجاد کدهای قابل استفاده مجدد و قابل
     تنظیم را از طریق استفاده از ماکروها امکان پذیر می کند. با این حال، برای جلوگیری از مشکلات
     احتمالی و حفظ وضوح کد نیاز به استفاده دقیق دارد.
    - بدون مديريت حافظه خودكار:
  - $^{\circ}$ تمایز: $^{\circ}$ شامل مکانیسم های مدیریت خودکار حافظه، مانند جمع آوری زباله نمی شود. تخصیص و تخصیص حافظه به صراحت توسط برنامه نویس انجام می شود.
  - تأثیر: در حالی که این رویکرد کنترل استفاده از حافظه و توزیع را فراهم می کند، همچنین مسئولیت مدیریت حافظه را به طور موثر بر عهده برنامه نویس می گذارد و خطر خطاهای مربوط به حافظه را افزایش می دهد.
    - پارادایم زبان رویه ای:
- تمایز: C از پارادایم برنامهنویسی رویه ای پیروی می کند و بر رویه ها یا توابع برای سازماندهی و ساختار کد تأکید می کند. این شامل پشتیبانی داخلی برای مفاهیم برنامه نویسی شی گرا، مانند کلاس ها و وراثت نمی شود.
  - $^{\circ}$ تأثیر: الگوی رویهای در $^{\circ}$ یک رویکرد مدولار و ساختاریافته را به کد ارتقا میدهد، و آن را برای برنامههای مختلف مناسب میسازد، بهویژه برنامههایی که ویژگیهای شی گرا یک نیاز اولیه نیستند.
    - کتابخانه استاندارد کوچک:
  - تمایز: C دارای یک کتابخانه استاندارد نسبتا کوچک در مقایسه با برخی از زبان های سطح بالاتر است. کتابخانه استاندارد شامل توابع ضروری برای ورودی / خروجی، دستکاری رشته و عملیات اساسی است.

• تأثیر: کتابخانه استاندارد کوچک رویکردی سبک و کارآمد را تشویق می کند، و توسعه دهندگان اغلب در مواقعی که عملکردهای اضافی مورد نیاز است، به کتابخانه های خارجی تکیه می کنند که به یک سبک توسعه مدولار کمک می کند.

خوانایی:

نقاط قوت:

سادگی: سینتکس C نسبتا ساده و مختصر است و به کدی کمک می کند که خواندن و درک آن آسان باشد. ساختار رویه ای: ماهیت رویه ای C یک جریان مستقیم و خطی در کد را ترویج می کند و به خوانایی کمک می کند. بدون سربار انتزاع: C از انتزاع غیر ضروری جلوگیری می کند و به توسعه دهندگان این امکان را می دهد تا ترجمه مستقیم منطق خود را به کد مشاهده کنند.

ملاحظات:

حساب اشاره گر: استفاده از اشاره گرها و مدیریت حافظه دستی می تواند پیچیدگی ایجاد کند و برای حفظ خوانایی نیاز به توجه دقیق دارد.

دستورالعملهای پیش پردازنده: اگرچه قدرتمند، استفاده بیش از حد از دستورالعملهای پیش پردازنده می تواند پیروی از کد را سخت تر کند.

قابلیت اطمینان:

نقاط قوت:

رفتار قابل پیش بینی: رفتار C به خوبی تعریف شده و قابل پیش بینی است و به اجرای کد قابل اعتماد کمک می کند. کنترل سطح پایین: کنترل مستقیم بر حافظه و منابع سخت افزاری امکان مدیریت دقیق و کاهش رفتارهای غیرمنتظره را فراهم می کند.

ملاحظات:

مدیریت حافظه دستی: عدم مدیریت خودکار حافظه خطر خطاهای مرتبط با حافظه مانند نشت یا سرریز را به همراه دارد.

رفتار تعریف نشده: C اجازه می دهد تا برخی رفتارها تعریف نشده باشند و اگر با احتیاط رفتار نشود منجر به مشکلات احتمالی می شود.

هزینه (کدگذاری):

نقاط قوت:

کارایی: C به توسعه دهندگان اجازه می دهد تا کدهای بسیار کارآمد بنویسند و سربار زمان اجرا را به حداقل برسانند. بدون انتزاع در زمان اجرا: فقدان انتزاعات زمان اجرا منجر به کدهایی می شود که با عملیات سطح ماشین همسو می شوند.

ملاحظات:

مدیریت حافظه دستی: تخصیص و واگذاری حافظه به صورت دستی می تواند زمان بر و مستعد خطا باشد. نحو پرمخاطب: برخی وظایف ممکن است در مقایسه با زبان های سطح بالاتر به خطوط کد بیشتری نیاز داشته باشند که بر سرعت توسعه تأثیر می گذارد.

هزينه (زمان اجرا):

نقاط قوت:

کارایی: کد کامپایل شده C اغلب از نظر عملکرد زمان اجرا در مقایسه با زبان های تفسیر شده یا مدیریت شده کارآمدتر است.

كنترل سطح پايين: دستكارى مستقيم منابع سخت افزارى امكان استفاده بهينه از منابع را فراهم مى كند.

ملاحظات:

بدون مدیریت حافظه خودکار: در حالی که مدیریت دستی حافظه می تواند به استفاده کارآمد از حافظه منجر شود، همچنین برای جلوگیری از نشت یا تکه تکه شدن حافظه، به توجه دقیق نیاز دارد. سربار کامپایل: مرحله تدوین ممکن است زمان بیشتری را در طول توسعه ایجاد کند.

هزینه (نگهداری):

نقاط قوت:

کنترل مستقیم: کنترل سطح پایین بر منابع سیستم می تواند وظایف تعمیر و نگهداری مربوط به برنامه نویسی سیستم و بهینه سازی عملکرد را تسهیل کند.

استاندارد پایدار: استانداردهای پایدار C به سازگاری طولانی مدت و سهولت نگهداری کمک می کند.

ملاحظات:

چالشهای کد قدیمی: نگهداری از کد C قدیمی می تواند چالشبرانگیز باشد، به ویژه اگر فاقد مستندات مناسب باشد یا از شیوه های قدیمی پیروی کند.

مدیریت حافظه دستی: اشکال زدایی و نگهداری مسائل مربوط به حافظه در طول زمان سخت تر می شود.

٣. كاميايلرها

چندین کامپایلر C موجود است که هر کدام ویژگی ها، مزایا و وضعیت توسعه خاص خود را دارند. در اینجا چند کامپایلر قابل توجه C به همراه اطلاعاتی در مورد توسعه دهندگان و وضعیت فعلی آنها آورده شده است:

(مجموعه کامپایلر گنو) GCC:

توسعه دهنده: GCC توسط پروژه گنو، به رهبری بنیاد نرم افزار آزاد (FSF) توسعه یافته است.

وضعیت فعلی: GCC به طور فعال توسط جامعه منبع باز توسعه یافته و نگهداری می شود.

مزایای:

به طور گسترده استفاده می شود و بسیار قابل حمل در پلت فرم های مختلف است.

پشتیبانی از چندین زبان برنامه نویسی، آن را به یک ابزار همه کاره تبدیل می کند.

قابلیت های بهینه سازی قوی برای تولید کد کارآمد.

Clang:

توسعه دهنده: Clang توسط پروژه LLVM که یک همکاری بین سازمان ها و افراد مختلف است، توسعه یافته است.

وضعیت فعلی: Clang به طور فعال توسعه یافته است و LLVM به طور گسترده در پروژه های مختلف مرتبط با کامپایلر

استفاده می شود.

مزایای:

تاکید بر ارائه تشخیص بهتر و پیام های خطا.

طراحی مدولار، امکان استفاده مجدد از اجزا برای اهداف مختلف.

پشتیبانی از تجزیه و تحلیل استاتیک و ادغام با IDE های مختلف.

Microsoft Visual C++:

توسعه دهنده: توسط مایکروسافت طراحی شده است.

وضعیت فعلی: Visual Studio (IDE) ++ به طور فعال توسعه یافته است و بخشی از محیط توسعه یکپارچه ++ Visual C وضعیت فعلی: مایکروسافت است.

مزايا:

ادغام با ابزارها و محیط های توسعه مایکروسافت.

پشتیبانی از ویژگی ها و کتابخانه های خاص ویندوز.

سازگاری قوی با فناوری های مایکروسافت.

کامیایلر C Intel (ICC):

توسعه دهنده: توسط شركت اينتل توسعه يافته است.

وضعیت فعلی: کامپایلر Intel ${\bf C}$ به طور فعال توسعه یافته و نگهداری می شود.

مزايا:

تاکید بر تولید کد بسیار بهینه شده برای معماری های اینتل.

پشتیبانی از محاسبات موازی از طریق ویژگی هایی مانند OpenMP.

ادغام با ابزارهای توسعه اینتل.

TinyCC (TCC):

توسعه دهنده: TCC توسط Fabrice Bellard و جامعه ای از مشارکت کنندگان توسعه داده شده است.

وضعیت فعلی: TCC به طور فعال توسعه یافته است و به دلیل سبک وزن و کامپایل سریع آن شناخته شده است.

مزايا:

اندازه باینری کوچک و سرعت کامپایل سریع.

مناسب برای سناریوهایی که تدوین سریع در اولویت است.

می تواند در برنامه های کاربردی برای کامپایل به موقع جاسازی شود.

(Pelles C): پلس سی

توسعه دهنده: توسعه دهنده توسط Pelle Orinius

وضعیت فعلی: Pelles C به طور فعال توسعه یافته است و برای سیستم عامل های ویندوز در دسترس است.

مزايا:

طراحی شده برای توسعه ویندوز و شامل یک محیط توسعه یکپارچه است.

پشتیبانی از توسعه Win32 و Win64.

طیف وسیعی از ابزارها را برای ویرایش منابع و اشکال زدایی فراهم می کند.

محبوبيت:

GCC به طور گسترده ای محبوب است و معمولاً در پروژه های منبع باز و تجاری استفاده می شود. پشتیبانی بین پلتفرمی و بهینه سازی قوی آن را به یک انتخاب ترجیحی تبدیل می کند.

ایه ویژه در زمینه طراحی مدولار LLVM و تمرکز بر ارائه تشخیص بهتر محبوبیت پیدا کرده است.

+Microsoft Visual C++ به طور گسترده در توسعه ویندوز، به ویژه با Visual Studio IDE مایکروسافت استفاده می شود.

کامپایلر Intel C در سناریوهایی که بهینه سازی برای معماری های اینتل بسیار مهم است مورد علاقه است.

TinyCC به دلیل اندازه کوچک و جمعآوری سریع آن مورد قدردانی قرار می گیرد که آن را برای موارد خاص استفاده از طاقچه

مناسب می کند.

Pelles C در میان توسعه دهندگان ویندوز محبوب است، به ویژه برای محیط توسعه یکیارچه آن که برای توسعه Win32 و

Win64 طراحی شده است.

انتخاب یک کامپایلر C اغلب به عواملی مانند پلتفرم هدف، محیط توسعه، الزامات بهینه سازی و ویژگی های خاص ارائه شده

توسط هر کامپایلر بستگی دارد. بسیاری از پروژه ها از چندین کامپایلر برای سازگاری و اهداف بهینه سازی استفاده می کنند.

ییاده سازی و کامپایلرها: C برای تشویق قابلیت حمل چند یلت فرم برای کامپایل در بسیاری از معماری های ماشین طراحی

شده است. پیادهسازیهای اولیه تفسیری بودند، اما در درجه اول جمعآوری می شوند. کامپایلرهای قابل توجه ${f C}$ عبار تند از

كامپايلر اصلى توسط Ritchie و Stephen C. Johnson براى يونيكس، و همچنين مجموعه كامپايلر ،

IBM XL, Microsoft Visual Studio. Intel C++ Compiler. CLANG. Tiny C Compiler. Watcom C

C. در دسترس هستند اما برای C کمتر رایج هستند که توسط Ch و Silicon Graphics کدیلی مشخص شده است.

2. نحو و معناشناسی

گرامر:

<declaration-list>::= <declaration-list> <declaration>

| <declaration>

18

```
<declaration>::= <type-specifier> <identifier> ';'
           | <type-specifier> <identifier> '=' <expression> ';'
<type-specifier>::= 'int'
           | 'float'
           | 'char'
           | 'void'
<identifier>::= <letter> <identifier>*
<letter>::= 'a' | 'b' | ... | 'z' | 'A' | 'B' | ... | 'Z'
<expression>::= <term>
           | <expression> '+' <term>
           | <expression> '-' <term>
<term>::= <factor>
           | <term> '*' <factor>
           | <term> '/' <factor>
<factor>::= <identifier>
           | <number>
           | '(' <expression> ')'
<number>::= <digit> <number>*
<digit>::= '0' | '1' | '2' | '3' | '4' | '5' | '6' | '7' | '8' | '9'
<statement>::= <expression> ';'
           | 'if' '(' <expression> ')' '{' <statement-list> '}'
```

```
| 'if' '(' <expression> ')' '{' <statement-list> '}' 'else' '{' <statement-list> '}'
| 'while' '(' <expression> ')' '{' <statement-list> '}'
```

<statement-list>::= <statement-list> <statement> | <statement>

كلمات كليدى:

C دارای ۳۲ کلمه کلیدی از جمله اصول اولیه، int، char، float، double) انواع (if، else، while، return plus و غیره)، کلاس های ذخیره سازی (استاتیک، خارجی، register، خودکار (auto))، کنترل جریان (const، volatile)، خارجی، default، (case). هر کدام قوانین و معنای خاصی در مشخصات زبان دارند.

```
int main()
{
  int x = 5;
  int y;
  if (x > 3)
   y = 10;
  else
   y = 0;
   Program
  Function Function
        / \
      Body Body
          Statement Statement
        Condition Condition
             Statement Statement
```

پیادهسازی if-statement به وسیله

LOAD condition, R1; Load the condition into register R1 CMP R1, 0; Compare R1 with 0

JZ elseLabel; Jump to elseLabel if condition is false

//Code to execute if the condition is true

elseLabel:

//Code to execute if the condition is false or after the if statement

ور C به مرتبط کردن شناسه هایی مانند نام متغیرها یا تابع ها با تعریف یا اجرای آنها در نقاط مختلف در طول C به مرتبط کردن شناسه هایی مانند نام متغیرها یا تابع ها با تعریف یا اجرای آنها در نقاط مختلف در طول فرآیند کامپایل و اجرا اشاره دارد. C از هر دو نوع انقیاد ثابت و انقیاد پویا پشتیبانی میکند.

انقیاد استاتیک:

در C ، اتصال برای اکثر نام ها در طول زمان کامپایل اتفاق می افتد. انواع متغیرها، اعلانهای تابع، و غیره قبل از اجرای برنامه به معنای خود محدود می شوند. این به عنوان انقیاد ایستا نامیده می شود زیرا اتصال هر بار که برنامه اجرا می شود ثابت می ماند. چند نمونه از انقیاد استاتیک:

- انواع داده متغیرها، پارامترها، انواع برگشتی و غیره
  - توابع بدون اشاره گر تابع
    - اعضای ساختار

این امکان بررسی نوع و تشخیص زودهنگام خطاها را فراهم می کند، اما انعطاف پذیری کمتری دارد زیرا اتصالها در زمان اجرا نمی توانند تغییر کنند.

اتصال پویا:

با استفاده از ویژگیهایی مانند اشاره گرهای تابع، تماسهای برگشتی و دسترسی غیرمستقیم از طریق اشاره گرها، برخی از امکانات را برای اتصال پویا یا دیرهنگام می دهد.

چند نمونه از انقیادهای پویا به شکل زیر میباشند:

- نشانگرهای تابع آدرس تابع اختصاص داده شده در زمان اجرا
  - توابع مجازی در وراثت ++C
- کتابخانه های بارگذاری شده پویا نمادها را در زمان بارگذاری پیوند می دهند

این نوع اتصال، انتساب معنی نام ها را تا زمان اجرا که زمینه کامل در دسترس است به تعویق می اندازد. به انعطاف پذیری بیشتری اجازه می دهد، اما خطر خطاهای کشف نشده را تا بعداً به خطر می اندازد.

متغیر های ایستا:

این متغیرها در زمان کامپایل در سگمنت داده تخصیص داده می شوند و در طول مدت اجرای برنامه باقی میمانند.

```
static int count = 0;
```

متغیر های پشته (خودکار): این متغیرها در فراخوانی تابع در پشته زمان اجرا تخصیص داده می شوند و با بازگشت تابع آزاد می شوند.

```
void func() {
  int x = 0; //allocated and freed each call
}
```

متغیرهای هیپ (صریح): به صورت پویا در طول اجرا با استفاده از malloc/calloc/realloc که حافظه را از هیپ تخصیص می دهد. این حافظه به صورت دستی توسط برنامه نویس آزاد می شود.

```
int* p = malloc(sizeof(int)); //allocated on heap
```

. . .

free(p); //manual de-allocation

متغیرهای هیپ (ضمنی): لفظها و ثابتهای رشتهای ممکن است از فضای ذخیرهسازی ثابت استفاده کنند یا به طور ضمنی در بخشهای فقط با قابلیت خواندن هیپ قرار گیرند.

"hello world"; //stored in heap or data segment

مقایسه سرعت در این سه حالت:

- از آنجایی که تخصیص حافظه پشته خودکار است سریعتر است.
- تخصیص فضای هیپ با توجه به اینکه باید تابع malloc فراخوانی شود سرعت کمتری دارد.
- تخصیص های ثابت در زمان کامپایل صورت میگیرند و در نتیجه سرباری در زمان اجرا ندارند.

تخصیص پشته برای داده های کوچک و موقت سریع ترین و کارآمدترین نوع تخصیص حافظه است. هیپ در تخصیص اندازه پویا انعطاف پذیر است و پایداری را فراهم می کند. تخصیص استاتیک برای داده های ثابت منطقی است. به صورت کلی بازدهی در این سه نوع این چنین خواهد بود. Stack < Static < Heap

دامنه در زبان C استاتیک/واژگانی است، به این معنی که دامنه در زمان کامپایل بر اساس قرار دادن متغیرها و توابع و مستقل از فراخوانیهای زمان اجرا تعیین می شود.

int x = 10;

void func() {

int y = 20;

```
void otherFunc() {
 printf("%d", y);
}
```

دامنه به صورت ایستا بر اساس ساختار کد تصمیم گیری می شود.

برای افزودن دامنه پویا، C باید برای جستجوی متغیرها باید از پشته فراخوانی در زمان اجرا به جای استفاده از دامنه واژگانی استفاده کند. این امر مستلزم ذخیره سازی context متغیر و انجام جستجوی نام به صورت پویا به جای binding ایستا است. یک مثال:

```
int x = 10; // global

void func() {
  dynamic int y = 20; // dynamic scoped
}

void otherFunc() {
  printf("%d", y); // Now works by search call stack
}
```

بلوک ها در C با $\{e^{-1}\}$ تعریف می شوند. متغیرهای محدوده بلاک فقط در داخل بلوک قابل مشاهده است. کلمه کلیدی ویژه static می تواند پیوند متغیر را برای محدود کردن دید تغییر دهد. بنابراین تعاریف دامنه در E به طور کلی غیر از موارد خاص مانند بارگذاری پویا، ثابت هستند.

یک نمای کلی از نوع دادهها در سی و پیاده سازیها:

انواع اوليه:

- int عدد صحیح (عدد کامل). معمولا ۴ بایت. از عملگرهای ریاضی (+، -، *، /) پشتیبانی می کند. برای محاسبات عددی استفاده می شود.
  - شناور(float) یک نقطه شناور دقیق. ۴ بایت عملگرهای ریاضی مقادیر کسری
    - دوگانه(double) شناور با دقت دوگانه. ۸ بایت برد بیشتر از شناور.
    - . کاراکتر شخصیت. ۱ بایت مقادیر ASCII را نگه می دارد. چاپ '.'.

شناسه ها:

- علامت / بي علامت اجازه/عدم اجازه دادن به اعداد منفي.
  - کوتاه/بلند دقت کمتر/بیشتر ۲/۴/۸ بایت.

انواع برشمرده شده(enumerated):

مقادیر اعداد صحیح سفارشی که توسط برنامه نویس نامگذاری شده اند.

انواع مشتق شده:

- آرایه تخصیص پیوسته. [10] int arr
- اشاره گر آدرس حافظه را نگه می دارد. int* p;
  - ساختار نوع جمع سفارشي.

تخصيص حافظه:

- پشته محدوده های محلی، فراخوانی عملکرد
  - Heap تخصيص پويا
  - استاتیک جهانی، ذخیره سازی مداوم

رشتهها: آرایههای کاراکتر پایاندار تهی:

```
char str[6] = {'H', 'e', 'l', 'l', 'o', '\0'};

int x = 5;

int* p = &x; //pointer to x
```

زبان سی هیچ مدیریت کننده حافظه در داخل خود ندارد. بنا به همین موضوع خطر نشتی حافظه و پوینتر های سرگردان وجود دارد. کد نویسی منظم، استفاده از پوینترهای هوشمند، شمارش مرجع ها و ... میتواند از این مسائل جلوگیری کند.

زبان های دیگر مانند جاوا و سی شارپ از زباله روبی خود کار جهت ایمنی حافظه استفاده میکنند. این مسئله روی بازدهی تاثیر میگذارد اما مسئولیت و خطاهای برنامه نویس را کاهش میدهد. C به طور مستقیم از پارادایم های برنامه نویسی تابعی مانند توابع درجه یک پشتیبانی نمی کند، اما برخی از جنبه های یک سبک تابعی را می توان شبیه سازی کرد. در اینجا چند راه موجود برای پیاده سازی این عمل کرد در C را بررسی می کنیم که به نوعی می توانیم عمل کرد یک زبان برنامه نویسی تابعی را در زبان C ایجاد کنیم:

توابع لامبدا:

C پشتیبانی داخلی برای توابع لامبدا یا توابع ناشناس ندارد. اما می توانید نشانگرهای تابعی ایجاد کنید که می توانند برخی از رفتارهای لامبدا را شبیه سازی کنند.

انتقال توابع به عنوان آرگومان:

C اجازه می دهد تا نشانگرها تابع را به عنوان آرگومان به توابع دیگر منتقل کنند. این توابع درجه بالاتر را فعال می کند که می توانند توابع دیگر را به عنوان آرگومان بگیرند یا آنها را برگردانند.

توابع بازگشتی:

توابع C می توانند نشانگرهای تابع را برگردانند، که امکان تقلید از توابع واقعی را فراهم می کند.

نگاشت/فیلتر کردن:

C عملکردهای مرتبه بالاتری مانند نقشه یا فیلتر ندارد. اما شما میتوانید نسخههای خود را با استفاده از نشانگرهای تابع، حلقهها، شرط ها و غیره پیادهسازی کنید.

كاهش:

مشابه موارد بالا، می توانید توابع کاهش را با استفاده از حلقهها و نشانگرهای تابع پیادهسازی کنید.

ارزيابي تنبل

- تأخیر در ارزیابی عبارات تا زمانی که لازم باشد
- می تواند با توابعی که درخت های نحوی انتزاعی می سازند شبیه سازی کند
  - فقط زمانی که از نتیجه استفاده می شود درخت را تفسیر کنید

عملكرد:

استفاده از توابع نوع نگاشت/فیلتر در C هیچ افزایش عملکرد ذاتی ندارد. در واقع، حلقههای کدگذاری شده دستی ممکن است گاهی سریعتر باشند زیرا انتزاع کمتری وجود دارد. کد C اصطلاحی اغلب به دلیل عملکرد بیشتر به کدهای مبتنی بر حلقه سطح پایین متکی است تا لایه های زیادی از انتزاعات عملکردی.

بنابراین به طور خلاصه، در حالی که C به طور مستقیم مفاهیم برنامه نویسی تابعی را پیاده سازی نمی کند، برخی از تکنیک های سبک برنامه نویسی تابعی با استفاده از نشانگرهای تابع و سایر کدهای سطح پایین امکان پذیر است، اما یک سبک کدگذاری اصطلاحی و کاربردی در C اغلب از کنترل جریان ضروری تری به جای یک ساختار برنامه کاربردی سنگین استفاده می کند. زبان اصلی خود پشتیبانی صریح برنامه نویسی تابعی کمی را ارائه می دهد.

توابع لامبدا

```
// Function pointer type
typedef int (*funcPtr)(int, int);

// Function that accepts a function pointer
int operate(int x, int y, funcPtr operation) {
  return operation(x, y);
}
```

```
// Lambda-style function as a function pointer
int add(int x, int y) {
 return x + y;
}
int main() {
 // Pass function pointer to emulate lambda
 int sum = operate(3, 4, add);
}
                                                                      انتقال توابع به عنوان آرگومان
void execute(int (*func)(int)){
 // Call passed in function pointer
 int result = func(10);
}
int square(int n) {
 return n * n;
}
int main() {
 execute(square);
}
                                                                                       توابع كلاس اول
int (*createOp(char op)) (int, int) {
 if (op == '+') {
  return add;
 } else {
```

```
return subtract;
 }
}
                                                                                     توابع نگاشت/ فیلتر
// Custom map implementation
int* map(int* arr, int n, int (*func)(int)){
 int* out = malloc(n * sizeof(int));
 for (int i = 0; i < n; i++) {
  out[i] = func(arr[i]);
 return out;
}
// Filter implementation
int* filter(int* arr, int n, bool (*predicate)(int)){
 // Implementation with looping and conditionals
}
                                                                                                     كاهش
int reduce(int arr[], int n, int init, int (*func)(int, int)) {
 int result = init;
 for(int i=0; i<n; i++) {
  result = func(result, arr[i]);
```

return result;

```
}
int sum(int x, int y) {
 return x + y;
}
int product(int x, int y) {
 return x * y;
}
// Usage:
int sum = reduce(arr, 10, 0, sum);
int product = reduce(arr, 5, 1, product);
                                                                                          توابع بازگشتی
int factorial(int n) {
 if(n == 0)  {
  return 1;
 return n * factorial(n-1);
}
                                                                                           :Closures
int outer(int x) {
 int inner(int y) {
  return x + y;
```

```
}
 return inner;
}
int main() {
 int (*func)(int) = outer(10);
 int result = func(5); // Pass arg to inner
 printf("%d\n", result); // Prints 15
}
                                                                                        ارزيابي تنبل
// Abstract syntax tree node
struct Node {
 enum { ADD, MULTIPLY } type;
 struct Node* left;
 struct Node* right;
};
struct Node* makeAddNode(struct Node* 1, struct Node* r) {
 struct Node* node = malloc(sizeof(struct Node));
 node->type = ADD;
 node->left = 1;
 node->right = r;
 return node;
```

```
int evaluate(struct Node* node) {
  if(node->type == ADD) {
    return evaluate(node->left) + evaluate(node->right);
  } else {
    // Evaluate multiply
  }
}
```

در ادامه تکه کدهایی کامل تر از اجرای هر کدام از پارادایم های بالا را به همراه خروجی آنها قرار میدهیم:

نگاشت:

```
// Map
int* map(int arr[], int n, int (*func)(int)){
  int* out = malloc(n * sizeof(int));
  for(int i = 0; i < n; i++){
    out[i] = func(arr[i]);
  }
  return out;
}

int square(int n) {
  return n * n;
}

int main() {
  int nums[] = {1, 2, 3, 4};</pre>
```

```
// Map squares
 int* squares = map(nums, 4, square);
 // Print results
 for(int i = 0; i < 4; i++) {
  printf("%d ", squares[i]);
}
OutPut: 1 4 9 16
                                                                                          فیلتر و کاهش:
// Filter array based on condition
int* filter(int arr[], int n, bool (*predicate)(int)) {
 // Implementation
}
bool isEven(int num) {
 return num \% 2 == 0;
}
// Reduce to single value
int reduce(int arr[], int n, int init, int (*func)(int, int)) {
 // Implementation
}
int sum(int x, int y) {
 return x + y;
```

```
}
int main() {
 int nums[] = \{1, 2, 3, 4\};
 int* evens = filter(nums, 4, isEven);
 int sum = reduce(nums, 4, 0, sum);
// Function pointer type
typedef int (*FuncPtr)(int, int);
// Higher-order function - takes a function pointer
int doOperation(int x, int y, FuncPtr operation) {
 return operation(x, y);
}
// Regular functions
int add(int a, int b) {
 return a + b;
}
int subtract(int a, int b) {
 return a - b;
}
int main() {
 // Pass function like a variable
 int sum = doOperation(10, 5, add);
```

توابع كلاس اول

```
// Get function via return
FuncPtr sub = subtract;
int diff = sub(10, 5);
}
```

C در درجه اول یک زبان برنامه نویسی رویه ای است و مفاهیم رویه ای مانند توابع، متغیرهای عبوری و برنامه نویسی عمومی را به خوبی پشتیبانی می کند:

توابع/زيربرنامه ها:

توابع روش اصلی مدولار کردن کد در C و تقسیم یک برنامه به زیربرنامه ها هستند. توابع را می توان یک بار تعریف کرد و از چندین مکان فراخوانی کرد.

ارسال متغيرها:

C از pass by value برای ارسال آرگومان ها به توابع استفاده می کند. مقدار متغیر در پارامتر تابع کپی می شود. اشاره گرها راهی برای شبیه سازی پاس با مرجع ارائه می دهند. و آرایه ها به طور طبیعی فقط به عنوان اشاره گر منتقل می شوند.

```
void func(int x) {
  // x is a copy of the value
}

void func2(int* ptr) {
  // ptr points to original variable
}

void func3(int arr[]) {
  // array decay - `arr` is pointer
}
```

```
// Swap two variables
#define SWAP(a, b) do {
 typeof(a) temp = a;
 a = b;
 b = temp;
} while (0)
int x = 1, y = 2;
SWAP(x, y); // Will swap two ints
void swap(void* a, void* b, size_t size) {
 void* temp = malloc(size);
 memcpy(temp, a, size);
 memcpy(a, b, size);
 memcpy(b, temp, size);
 free(temp);
}
// Can swap ints
int x = 1, y = 2;
swap(&x, &y, sizeof(int));
// Or swap floats
float p = 1.2, q = 2.3;
swap(&p, &q, sizeof(float));
```

محدوده و قوانین طول عمر

C قوانین روشن و سختگیرانه ای برای محدوده و طول عمر متغیرها دارد که به برنامه نویسی ماژولار کمک می کند. هر بلوک یک محدوده جدید را معرفی می کند. و متغیرها بسته به تخصیص خودکار، ایستا یا پویا، طول عمر متفاوتی دارند. درک این قوانین به ایجاد رابط های تمیز بین زیربرنامه ها کمک می کند.

```
void func() {
  int x = 5; // automatic local variable
  static int y = 10; // static lifetime

  // x and y have function scope
}

int main() {
  int x = 7; // different `x` than one in func()

  // Only main() can access this x
}
```

توابع درون خطي

```
inline int max(int a, int b) {
  return (a > b) ? a : b;
}
```

فایل های هدر و API ها

فایلهای سرصفحه یک راه ساده اما مؤثر برای تعریف رابطها و APIها در C هستند. طبق قرارداد، یک API عمومی در یک فایل امی اعلام می شود که سپس می تواند به اشتراک گذاشته شود. این اجازه می دهد تا انتزاع و پنهان کردن اطلاعات بین فایل های منبع. کامپایلر فقط نیاز به اعلان دارد، نه تعاریف کامل.

```
// math.h
double sin(double);
int factorial(int);

// math.c
double sin(double x) {
    // implements sin
}

// main.c
#include "math.h"

int main() {
    double s = sin(1.0); // no need for math.c code
}
```

پیوند و کتابخانهها

مرحله پیوند، فایل اجرایی نهایی را با ترکیب فایل های شی کامپایل شده در یک برنامه ایجاد می کند. این امر امکان ساخت برنامه های بزرگ را در ماژول ها و کتابخانه ها فراهم می کند. پیوند پویا امکان به تعویق انداختن پیوندهای به اشتراک گذاشته شده را تا بارگذاری زمان اجرا می دهد.

```
gcc main.o math.o -o app
./app
```

در درجه اول یک زبان برنامه نویسی رویه ای است و پشتیبانی داخلی و درجه یک برای مفاهیم برنامه نویسی شی گرا مانند C چند شکلی، وراثت و غیره ندارد.

با این حال، C دارای ویژگی هایی است که می توان از آنها برای شبیه سازی برخی مفاهیم شی گرا استفاده کرد:

استراكت ها:

ساختارها در C می توانند برای شبیه سازی مفهوم اشیاء و کپسوله کردن داده ها و توابع مرتبط با هم استفاده شوند:

```
// Object-like struct
struct Point {
  int x;
  int y;

  void print();
};

// Associate functions
void Point_print(struct Point* this) {
  printf("%d, %d", this->x, this->y);
}

int main() {
  struct Point p1;
  p1.x = 1;
  p1.y = 2;
```

```
Point_print(&p1);
}
```

حافظه:

```
هیچ نوع کلاس ذاتی یا وراثت در سیستم نوع C وجود ندارد. اما ساختارها را می توان به صورت پویا از طریق malloc) تخصیص داد که رفتار چند شکلی را از طریق اشاره گرها فعال می کند:
```

```
struct Point* p1 = malloc(sizeof(struct Point));
struct Point* p2 = malloc(sizeof(struct Point));
p1->x = 1;
p2->x = 2; // Different data through the same pointers
```

پلی مورفیسم(چندشکلی):

نشانگرهای تابع می توانند توابع مجازی اصلی را شبیه سازی کنند:

```
// Printable base
struct Printable {
  void (*print)(struct Printable*);
};

// Derived shape
struct Shape {
  struct Printable base; // Embedding
```

```
int area;
};
// Override print
void Shape_print(struct Printable* this) {
 struct Shape* shape = (struct Shape*) this;
 printf("Shape area: %d\n", shape->area);
int main() {
 struct Shape s;
 s.base.print = Shape print; // Link overriding function
 s.base.print(&s.base); // Virtual dispatch
}
```

```
کپسوله سازی می توان تا حدی فرآیند کپسوله سازی (encapsulation) را در ساختارها (استراکت ها) پیادهسازی کرد.
struct Circle {
 double radius;
 double computeArea() {
```

```
return 3.14 * radius * radius;
};
int main() {
  struct Circle c1;
  c1.radius = 5.0;

double area = c1.computeArea(); // Access through struct
}
```

سازندگان (Constructors)

برای مقداردهی اولیه ساختارها می توان سازنده های خاصی ساخت:

```
struct Point {
  int x;
  int y;
};

void Point_init(struct Point* this, int x, int y) {
  this->x = x;
  this->y = y;
}

int main() {
  struct Point p1;
  Point_init(&p1, 1, 2); // Constructor-style
}
```

وراثت (Inheritance)

ساختارها می توانند انواع ساختار پایه را برای مدلسازی وراثت تعبیه کنند:

```
struct Shape {
  int area;
};

struct Circle {
  struct Shape base; // Embedded super class
  double radius;
};

int main() {
  struct Circle c;
  c.base.area = 100; // Inherited field

  c.radius = 5.0;
}
```

در اینجا برخی از جنبه های اضافی وجود دارد که می توانم آنها را در مورد شبیه سازی مفاهیم شی گرا در C بیشتر گسترش دهم:

: overloading

مشابه چند شکلی اشاره گر تابع، ساختارها می توانند روش های پایه را نادیده بگیرند:

```
struct Shape {
 void (*getArea)(struct Shape*);
};
struct Circle {
 struct Shape base;
 double radius;
 void getArea(struct Shape* shape) {
  printf("Circle area: %f\n", 3.14*radius*radius);
 }
};
int main() {
 struct Circle c;
 c.radius = 5;
 // Override with circle-specific
 c.base.getArea = c.getArea;
 c.base.getArea(&c);
}
```

انتزاع و رابط ها

فایلهای هدر می توانند رابطهای کلاس انتزاعی را که انواع بتن پیادهسازی می کنند، تعریف کنند:

```
// base_shape.h
struct Shape {
```

```
double (*getArea)();
};
// circle.h
struct Circle {
 struct Shape base; // Implements interface
 double radius;
 double getArea();
};
// circle.c
double Circle_getArea(struct Circle* this) {
 return 3.14 * this->radius * this->radius;
}
// client.c
#include "circle.h"
void printArea(struct Shape* shape) {
 double area = shape->getArea(shape);
 printf("%f\n", area);
int main() {
 struct Circle c;
 printArea((struct Shape*) &c);
```

C برخی مکانیسمهای داخلی سطح پایین تر را برای برنامهنویسی همزمان اموازی ارائه می کند، اگرچه انتزاعهای همزمانی سطح بالاتری ندارد. برخی از راه هایی که C از مدل های همزمان پشتیبانی می کند:

فرآيندها

برنامه های C می توانند فرآیندهای اضافی را با استفاده از توابع کتابخانه ای مانند fork) و exec) ایجاد کنند. اینها فرآیندهای جداگانه ای را ایجاد می کنند که به طور مستقل اجرا می شوند و دارای فضای حافظه جداگانه هستند. مکانیسم های IPC مانند لوله ها و سیگنال ها را می توان برای ارتباطات بین فرآیندی استفاده کرد.

```
#include <unistd.h>
#include <stdio.h>

int main() {

    // Fork process
    pid_t pid = fork();

if (pid == 0) {

        // Child process
        printf("Child process\n");

} else {

        // Parent process
        printf("Parent process\n");
}

return 0;
}
```

تردها (نخ ها)

سیستمهای POSIX کتابخانه pthread را به زبان C برای تخمریزی و همگامسازی نخها فراهم می کنند. Thread ها منابع فرآیندی مانند حافظه را به اشتراک می گذارند اما به صورت موازی اجرا می شوند. همگامسازی های اولیه از شرایط مسابقه اجتناب می کنند.

```
#include <pthread.h>

void* threadFunc(void* arg) {
    // Thread executes this function
    printf("Hello from thread!\n");
}

int main() {
    pthread_t t1;

    // Create thread
    pthread_create(&t1, NULL, threadFunc, NULL);

    // Sync threads
    pthread_join(t1, NULL);

return 0;
}
```

همگام سازی Primitives

```
چندین گزینه برای همگام سازی دسترسی در کد C همزمان وجود دارد:
قفل های mutex - mutexes های pthread دسترسی انحصاری به بخش های حیاتی را فراهم می کنند.
سمافورها: سمافورهای عمومی و با نام استفاده همزمان از منابع را محدود می کنند.
متغیرهای شرط: سیگنال دهی بین رشته ها را فعال کنید.
عملیات اتمی: عملیات ایمن نخ مانند مقایسه و تعویض را ارائه دهید.
```

```
#include <pthread.h>

// Shared variable
int counter = 0;

// Mutex lock
pthread_mutex_t lock;

// Thread function
void* threadFunc(void* arg) {
  pthread_mutex_lock(&lock);

// Critical section
  counter += 1;

pthread_mutex_unlock(&lock);

return NULL;
}
```

```
int main() {
 // Rest of main()
 // Create threads
 // Join threads
 return 0;
sem_t semaphore;
void access_resource() {
 // Wait on semaphore
 sem_wait(&semaphore);
 // Access shared resource
 // Signal semaphore
 sem_post(&semaphore);
}
                     در ادامه مثال معروف تولید کننده – مصرف کننده را با استفاده از \mathbf{C} سازی می کنیم:
#include <pthread.h>
#include <stdio.h>
```

```
#define QUEUE_SIZE 10
int queue[QUEUE_SIZE];
int count = 0;
int front = 0;
int rear = 0;
pthread_mutex_t mutex;
// Producer thread
void* producer(void* arg) {
  while(1) {
   pthread_mutex_lock(&mutex);
   // Critical section
   if(count == QUEUE_SIZE) {
    printf("Queue is full!\n");
   } else {
    queue[rear] = rear + 1; // Produce
    rear = (rear + 1) % QUEUE SIZE;
    count++;
    printf("Produced %d \n", rear);
   pthread_mutex_unlock(&mutex);
   sleep(1);
  }
}
// Consumer thread
void* consumer (void* arg) {
 while(1) {
```

```
pthread_mutex_lock(&mutex);
   if(count == 0) {
    printf("Queue is empty!\n");
   } else {
    int item = queue[front]; // Consume
    front = (front + 1) % QUEUE_SIZE;
    count--;
    printf("Consumed %d\n", item);
   pthread_mutex_unlock(&mutex);
   sleep(1);
}
int main() {
 pthread_t ptid, ctid;
 pthread mutex init(&mutex, NULL);
 // Launch threads
 pthread_create(&ptid, NULL, producer, NULL);
 pthread_create(&ctid, NULL, consumer, NULL);
 pthread_join(ptid, NULL);
 pthread_join(ctid, NULL);
 return 0;
}
```

به طور کلی میتوان اینطور بیان کرد:

برنامه نویسی شی گرا

- ${
  m C}$ فاقد پشتیبانی بومی برای مفاهیم کلیدی ${
  m OOP}$ مانند وراثت، چندشکلی، کلاسها است. اما روش های مختلف ${
  m OOP}$ را در ${
  m C}$ تقلید می کنند:
  - - ساختارها می توانند داده ها و اعضای تابع را محصور کنند
  - ارث بری از طریق ساختارهای فرعی و تعبیه سازه های پایه
    - - چند شکلی از طریق نشانگرهای تابع به دست می آید
  - کتابخانه GObject چارچوب OOP کامل تری را ارائه می دهد
    - مولفه هایی مانند وراثت، تایپ پویا، ویژگی ها، سیگنال ها
  - - استفاده شده توسط جعبه ابزار GTK+ UI و اكوسيستم GNOME

برنامه نويسي تابعي

- پشتیبانی از تابع درجه یک وجود ندارد، اما می تواند از اعلان ها و نشانگرهای تابع استفاده کند
  - - كتابخانه ها عملكردهاي مرتبه بالاتر مانند نقشه، كاهش، فيلتر را ارائه مي دهند
    - - بی تابعیتی و تغییرناپذیری ذاتاً اعمال نشده است
  - - کتابخانه هایی مانند cfun، Armadillo اپراتورهای کاربردی را ارائه می دهند
- می تواند پشتیبانی کامل از FP را از زبان های چندپارادایمی مانند C++، D و جایگزین دریافت کند

برنامه نويسي منطقي

- - برنامه نویسی منطق اعلانی بسیار متفاوت از سبک -
- - برخی از طریق اتصال C به زبان های دیگر پشتیبانی می کنند

- Prolog دارای رابط C برای ساخت برنامه های افزودنی است
- - کتابخانه هایی مانند miniKanren برنامه نویسی منطقی را در C جاسازی می کنند
  - API منطق محدودیت موجود است

یار ادایم های دیگر با پشتیبانی C

- - برنامه نویسی ضروری بسیار قوی با جریان کنترل انعطاف پذیر
- مدلهای همزمان از طریق رشتهها، فرآیندها، لبههای سبک وزن
- - رویداد محور از طریق انتخاب، نظرسنجی، و تماس های ناهمزمان
- - برنامه نویسی جریان داده با استفاده از stdin/stdout، فایل/شبکه جریان

بنابراین به طور خلاصه، C برای کدهای بومی سطح پایین تر و استفاده از زبانهای دیگر مناسب تر است، اما کتابخانه ها و پیوندها می توانند جنبه هایی از پارادایم های دیگر را در صورت نیاز به برنامه های C بیاورند.

4. الگوريتم هاي پياده شده

امير حسين فتحى: Merge Sort

الگوریتم Merge Sort را در دو زبان C و Python با یک داده اجرا کردم. در زبان C قطعه کد زیر که

```
#include <stdio.h>
#include <time.h>
#include <stdlib.h>
void merge(int *arr, int l, int m, int r)
{
   int n1 = m - l + 1;
   int n2 = r - m;
```

```
int *L = (int *)malloc(n1 * sizeof(int));
int *R = (int *)malloc(n2 * sizeof(int));
if (L == NULL \parallel R == NULL)
{
  fprintf(stderr, "Error allocating memory.\n");
  exit(EXIT_FAILURE);
}
for (int i = 0; i < n1; i++)
  L[i] = arr[1+i];
for (int j = 0; j < n2; j++)
  R[j] = arr[m + 1 + j];
int i = 0, j = 0, k = 1;
while (i \le n1 \&\& j \le n2)
{
  if (L[i] \leq R[j])
     arr[k] = L[i];
     i++;
   }
  else
     arr[k] = R[j];
     j++;
   }
  k++;
}
```

```
while (i \le n1)
   {
     arr[k] = L[i];
     i++;
     k++;
   }
  while (j \le n2)
     arr[k] = R[j];
     j++;
     k++;
  }
  free(L);
  free(R);
}
void mergeSort(int arr[], int l, int r)
{
  if (1 \le r)
   {
     int m = 1 + (r - 1) / 2;
     mergeSort(arr, 1, m);
     mergeSort(arr, m + 1, r);
     merge(arr, 1, m, r);
   }
}
```

```
void printArray(int A[], int size)
{
  for (int i = 0; i < size; i++)
     printf("%d ", A[i]);
  printf("\n");
}
int main()
  int *arr = (int *)malloc(1000000 * sizeof(int));
  int num, i = 0;
  clock t start, end;
  double cpu_time_used;
  FILE *file;
  file = fopen("random numbers.txt", "r");
  if (file == NULL)
   {
     printf("Error: Unable to open file.\n");
     return 1;
   }
  while (fscanf(file, "%d", &num) == 1 && i < 1000000)
   {
     arr[i++] = num;
   }
  int arr size = 1000000;
  fclose(file);
```

```
// printf("Given array is \n");
  // printArray(arr, arr size);
  start = clock();
  mergeSort(arr, 0, arr size - 1);
  end = clock();
  // printf("\nSorted array is \n");
  // printArray(arr, arr size);
  cpu time used = ((double)(end - start)) / CLOCKS PER SEC;
  printf("Execution time for C implementation: %f seconds\n", cpu time used);
  return 0;
}
  که حدود ۱۰۵ خط کد میباشد. آرایه مورد نظر برای مرتب شدن، ۱میلیون عدد بین ۰ تا ۱ میلیون را در خود جای داده است
                                                                              که به صورت رندون تولید شدهاند.
Execution time for C implementation: 0.351000 seconds
                       در زبان python، قطعه کد زیر که حدود ۴۵ خط کد میباشد برای الگوریتم merge sort میباشد:
import time
def merge sort(arr):
  if len(arr) > 1:
    mid = len(arr) // 2
    left half = arr[:mid]
    right half = arr[mid:]
    merge sort(left half)
    merge sort(right half)
    i = j = k = 0
```

```
while i < len(left\_half) and j < len(right\_half):
        if left half[i] < right half[j]:</pre>
          arr[k] = left_half[i]
          i += 1
        else:
          arr[k] = right_half[j]
          j += 1
        k += 1
     while i < len(left half):
        arr[k] = left_half[i]
        i += 1
        k += 1
     while j < len(right half):
        arr[k] = right_half[j]
       j += 1
        k += 1
  return arr
arr = []
with open('random_numbers.txt', 'r') as file:
  arr.extend(map(int, file.readlines()))
start_time = time.time()
```

```
sorted_arr = merge_sort(arr)
end_time = time.time()

execution_time = end_time - start_time
print("Execution time for Python implementation: ", execution time, "seconds")
```

زمان اجرای کد برای همان داده به شکل زیر میباشد:

Execution time for Python implementation: 5.511119365692139 seconds

همانطور که مشاهده می کنیم، تفاوت زیادی بین دو عمل کرد زبان C و Python در اجرای الگوریتم Merge sort برای یک میلیون داده می باشد. اما در تعداد خط کد نیز، پایتون به صورت تقریبی در یک سوم تعداد خط نوشته شده است که نشان دهنده سرعت بیشتر در کدزنی می باشد. البته باید ببینیم trade off انجام شده به چه صورت می باشد. گاهی اوقات این تفاوت هیچ اهمیتی برای ما ندارد و سادگی کد از اهمیت بالاتری برخورد است. در این صورت Python انتخاب بهتر و مناسب تری نسبت به C می باشد. اما گاهی اوقات شما پیچیدگی کد زدن را به جان می خرید اما سرعت را هر گز فدای آن نمی کنید، زیرا سرعت برای شما از اهمیت بالایی برخوردار است و بسیار ارزشمند می باشد.

```
حسين شائمي: Mandelbrot algorithm
```

```
کد الگوریتم Mandelbrot را در دو زبان سی و پایتون پیادهسازی کرده و تعداد خط کد و سرعت زمان اجرا را اندازه گیری
کردیم.
```

این الگوریتم، الگوریتمی برای تولید مجموعه (Mandelbrot (Mandelbrot Set میباشد. که مجموعهای از اعداد پیچیده با الگوهای بصری جذاب مانند فرکتال ها است.

کد به زبان یایتون:

```
import time
def mandelbrot(c, max_iter):
  z = 0
  n = 0
  while abs(z) <= 2 and n < max_iter:
    z = z*z + c
    n += 1
  return n
def mandelbrot_set(width, height, x_min, x_max, y_min, y_max, max_iter):
  result = []
  for y in range(height):
    for x in range(width):
 c = complex(x_min + x / width * (x_max - x_min), y_min + y / height * (y_max - x_min))
y_min))
 result.append(mandelbrot(c, max_iter))
  return result
width, height = 800, 600
x \min, x \max = -2, 2
y_{min}, y_{max} = -1.5, 1.5
max_iter = 1000
```

```
start_time = time.time()
result = mandelbrot_set(width, height, x_min, x_max, y_min, y_max, max_iter)
end_time = time.time()

elapsed_time = end_time - start_time
print("Elapsed time: %d" % elapsed_time)
```

```
#include <stdio.h>
#include <time.h>
int mandelbrot(double real, double imag, int max iter);
void mandelbrot set(FILE *file, int width, int height, double x min, double x max, double y min,
double y max, int max iter);
int main()
{
  FILE *output file = fopen("output.txt", "w");
  int width = 800, height = 600;
  double x min = -2.0, x max = 2.0, y min = -1.5, y max = 1.5;
  int max iter = 1000;
  clock t start time = clock();
  mandelbrot set(output file, width, height, x min, x max, y min, y max, max iter);
  clock t end time = clock();
  double elapsed time = ((double)(end time - start time)) / CLOCKS PER SEC;
  printf("Elapsed time: %f second.\n", elapsed time);
  return 0;
}
int mandelbrot(double real, double imag, int max iter)
{
  double z real = 0.0, z imag = 0.0;
  int n = 0;
  while (n < max iter)
  {
    double z real squared = z real * z real - z imag * z imag;
    double z imag twice = z real * z imag * 2.0;
```

```
z real = z real squared + real;
     z_imag = z_imag_twice + imag;
     if ((z_real * z_real + z_imag * z_imag) > 4.0)
       break;
     n++;
  return n;
}
void mandelbrot_set(FILE *file, int width, int height, double x_min, double x_max, double y_min,
double y_max, int max_iter)
{
  int x, y;
  for (y = 0; y < height; y++)
  {
     for (x = 0; x < width; x++)
       double real = x_min + x * (x_max - x_min) / (double)width;
       double imag = y \min + y * (y \max - y \min) / (double)height;
       int value = mandelbrot(real, imag, max_iter);
       fprintf(file, "%d ", value);
     fprintf(file, "\n");
```

}

- آ. تعداد خطوط کد در زبان سی به دلیل سطح پایین تر بودن بیشتر است. همانطور که مشهود اس ت در زبان سی حدود شصت خط کد برای پیادهسازی این الگوریتم کد نوشته شدهاست. همچنین زمان اجرای این کد در کامپیوتر میزبان ۴.۶۱ ثانیه بوده است.
  - 2. تعداد خطوط کد در زبان پایتون به دلیل اینکه زبان پایتون زبان سطح بالاتری میباشد بیشتر کم تر و حدود ۳۰ خط کد (نصف کد به زبان سی) میباشد. همچنین زمان اجرای این کد در کامپیوتر میزبان برابر ۱۴ ثانیه بوده است که اختلاف قابل توجهی با زمان اجرا در زبان سی دارد.

۵. منابع

اطلاعات کامل از دو منبع AI به نام های ChatGPT و Claude 2، میباشد.